

Prof. Feliks Kopera (1871-1952)

Wybitny polski historyk sztuki, muzeolog, wieloletni Dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie, Prezes Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie. W l. 1891-1896 studiował historię i filozofię na Uniwersytecie Jagiellońskim, następnie kontynuował studia w Bazylei, Berlinie, Florencji i Petersburgu. W 1901 objął funkcję Dyrektora Muzeum Narodowego w Krakowie i wykładowcy Uniwersytetu Jagiellońskiego. Od 1910 roku został profesorem UJ. W l. 1910-1912 wraz z Leonardem Lepszym prowadził inwentaryzację drewnianej architektury sakralnej na ziemiach dawnej Galicji. Jej rezultatem była monumentalna praca: *Kościół drewniane Galicji Zachodniej* (1916). Podczas I wojny światowej wielokrotnie prowadził brawurowe akcje ewakuacji i ratowania cennych zespołów sztuki. W roku 1915 zakupił do Muzeum Narodowego w Krakowie, wycofane z kultu, elementy artystycznego wyposażenia i starodruki z kościoła parafialnego w Krośnie. Tym samym te bezcenne zabytki ocalił od zniszczenia.

Od 1918 roku był członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, zaś w latach 1901 - 1950 (z przerwą w okresie II wojny światowej) - dyrektorem Muzeum Narodowego w Krakowie. Współ z znakomitymi współpracownikami: Julianem Pagaczewskim oraz Tadeuszem Szydłowskim, wydatnie powiększył bazę lokalową oraz zbiory muzeum, m.in. o numizmatyczną kolekcję Emeryka Hutten-Czapskiego oraz - zebrane przez Feliksa Jasińskiego - dzieła sztuki japońskiej i obrazy z okresu Młodej Polski. Kiedy w roku 1901 obejmował dyrekcję Muzeum, po swym wielkim poprzedniku prof. Władysławie Łuszczkiewiczu, inwentarz Muzeum liczył niewiele ponad 10 tys. eksponatów, zaś u schyłku lat 30-tych XX wieku liczba jednostek inwentarzowych przekroczyła 300 tysięcy. W 1938 w Nowym Gmachu Muzeum Narodowego Feliks Kopera utworzył Galerię Sztuki Współczesnej im. Stanisława Wyspiańskiego.

Był przewodniczącym krakowskiego oddziału Związku Historyków Sztuki i członkiem honorowym Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa. Od 1930, aż do śmierci, pełnił zaszczytną funkcję Przewodniczącego Związku Muzeów w Polsce. W okresie okupacji brał czynny udział w ratowaniu zbiorów muzealnych. Wielokrotnie przesłuchiwany przez gestapo nigdy nie zdradził miejsca ukrycia *Hołdu pruskiego* Jana Matejki. Był specjalistą w zakresie historii sztuki, zwłaszcza okresu renesansu, wybitnym znawcą dziejów rzemiosła artystycznego i numizmatyki, znakomitym badaczem dziejów i zabytków sztuki Krakowa. Zmarł w Krakowie, 27 marca 1952 roku, został pochowany na cmentarzu Rakowickim.

Feliks Kopera jest autorem licznych publikacji naukowych z zakresu historii sztuki i muzealnictwa. Z ważniejszych prac wymienić można: *Kraków jego kultura i sztuka* (1904); *Dzieje malarstwa w Polsce* (t. 1-3, 1925-1929); *Historia sztuki w Polsce* (1931). Współ z Józefem Kwiatkowskim wydał drukiem dwie monumentalne prace: *Obrazy polskiego pochodzenia w Muzeum Narodowym w Krakowie wiek XIV-XVI* (1929) oraz *Rzeźby z epoki średniowiecza i Odrodzenia w Muzeum Narodowym w Krakowie* (1931).